

Espoon kaupungin konsernitilinpäätösanalyysi 2011

Versio : 28.6.2012

B&MANs

Sisältö

- **Tausta ja tavoitteet**
- **Espoon kaupunki 2007-2011**
- **Espoon kaupunkikonserni 2011**
- **Espoon kaupunkikonserni -yhteenveto**

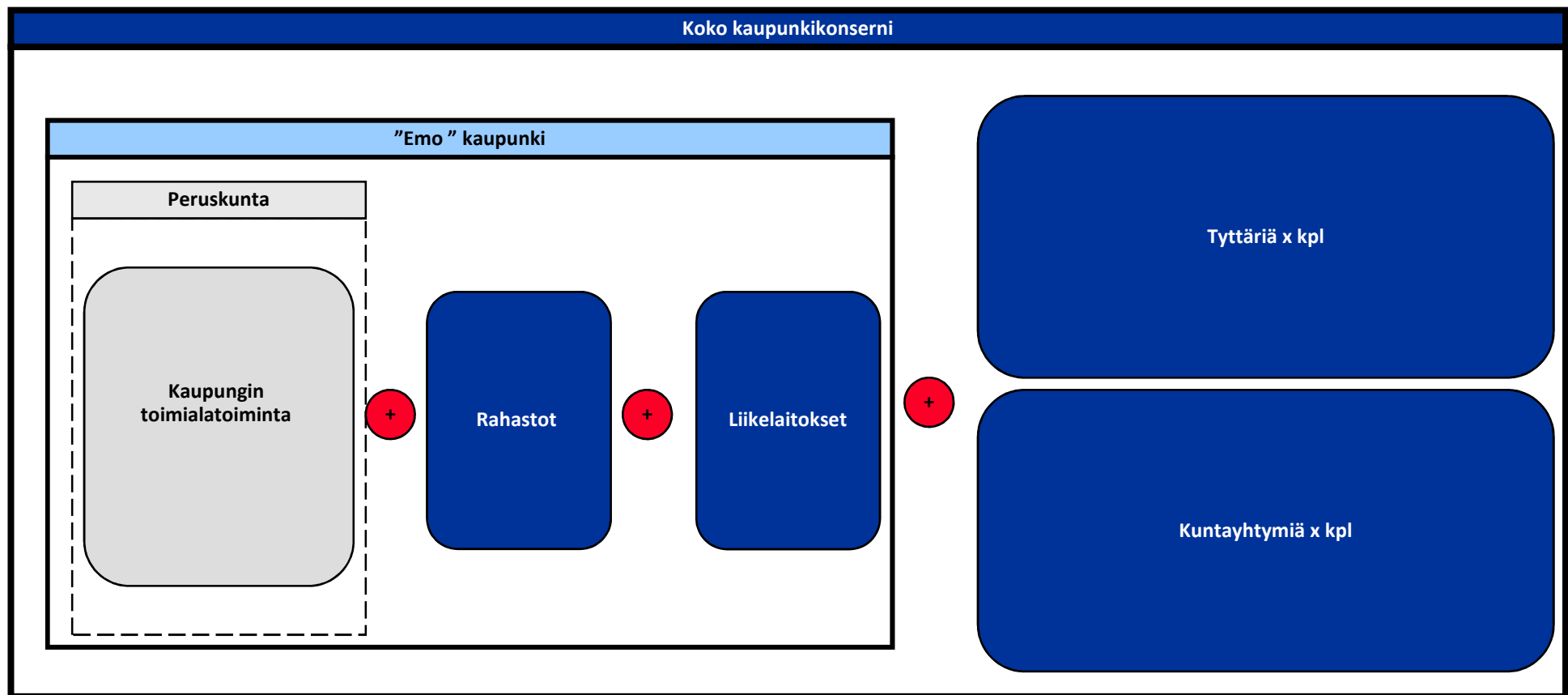
Kuntien konsernitalipäätösanalyysit

- *Kuntien tilipäätösanalyysien* tavoite on rakentaa kaupunkien taloudellisen tilan seurannalle uutta välinettä jo aiemmin lanseerattujen *Kuntakonsernialyysien* oheen.

Seurannan kehittäminen helpottaa kuntien toiminnan ymmärtämistä sekä lisää sen läpinäkyvyyttä. Kuntatalouden tarkempi analysointi edesauttaa myös kuntataloudesta käytävän keskustelun tason ja kiinnostuksen kohenemistä. Analyysit on tehty yritystaloudellisesta näkökulmasta, mutta malli on kuitenkin räätälöity kuntataloudelle soveltaen olemassa olevia yritysanalyysityökaluja.

- Kuntakeskustelu on käynnistänyt lukuisia hankkeita. Näistä useimmat ovat julkisten tahojen omia strategisia tai poliittisia hankkeita. Yksityisen sektorin ja elinkeinoelämän osallistuminen keskusteluun on ollut vähäisempää. Yksi näistä avauksista on ollut Elinkeinoelämän Valtuuskunta EVAn vuonna 2003 käynnistämä *Kaupunkitalous – hanke*, jonka yksi kantava ajatus oli, että kuntataloudesta käytävää keskustelua tulisi pyrkiä laajentamaan ja siirtämään uusille raiteille. Hankkeen *Pelastakaa Helsinki –* raportissa todettiin muun muassa, että kuntien talous tarvitsee riippumattoman analyytikkotahon, joka seuraisi kuntien taloudellista kehitystä aiempaa tarkoituksenmukaisimmilla, tarkemmilla ja vertailukelpoisimmilla mittareilla. Raportissa todettiin myös, että median tulisi seurata ainakin suurimpien kaupunkien taloutta aiempaa laajemmin.
- Nämä *Kuntien tilipäätösanalyysit* yrittävät omalta osaltaan vastata tähän haasteeseen. Kutsumme kuntien asukkaita *asukasomistajiksi* soveltaen kuluttajaosuuskuntien asiakasomistaja-käsitettä, sillä kunnallisella toiminnalla on monia yhtäläisyyksiä juuri kuluttajaosuuskuntien kanssa. Kuntatalouden tarkasteleminen omistajan näkökulmasta avaa myös uusia vaihtoehtoja kuntien ongelmien ratkaisemiseksi muun muassa kehittämällä ja jalostamalla kuntakonsernien laajoja omaisuusmassoja.
- Verkkosivuille www.asukasomistajat.fi lisätään tilipäätösanalyysien *suppeat* versiot suurimmista kuntakonserneista sitä mukaa kun ne valmistuvat.

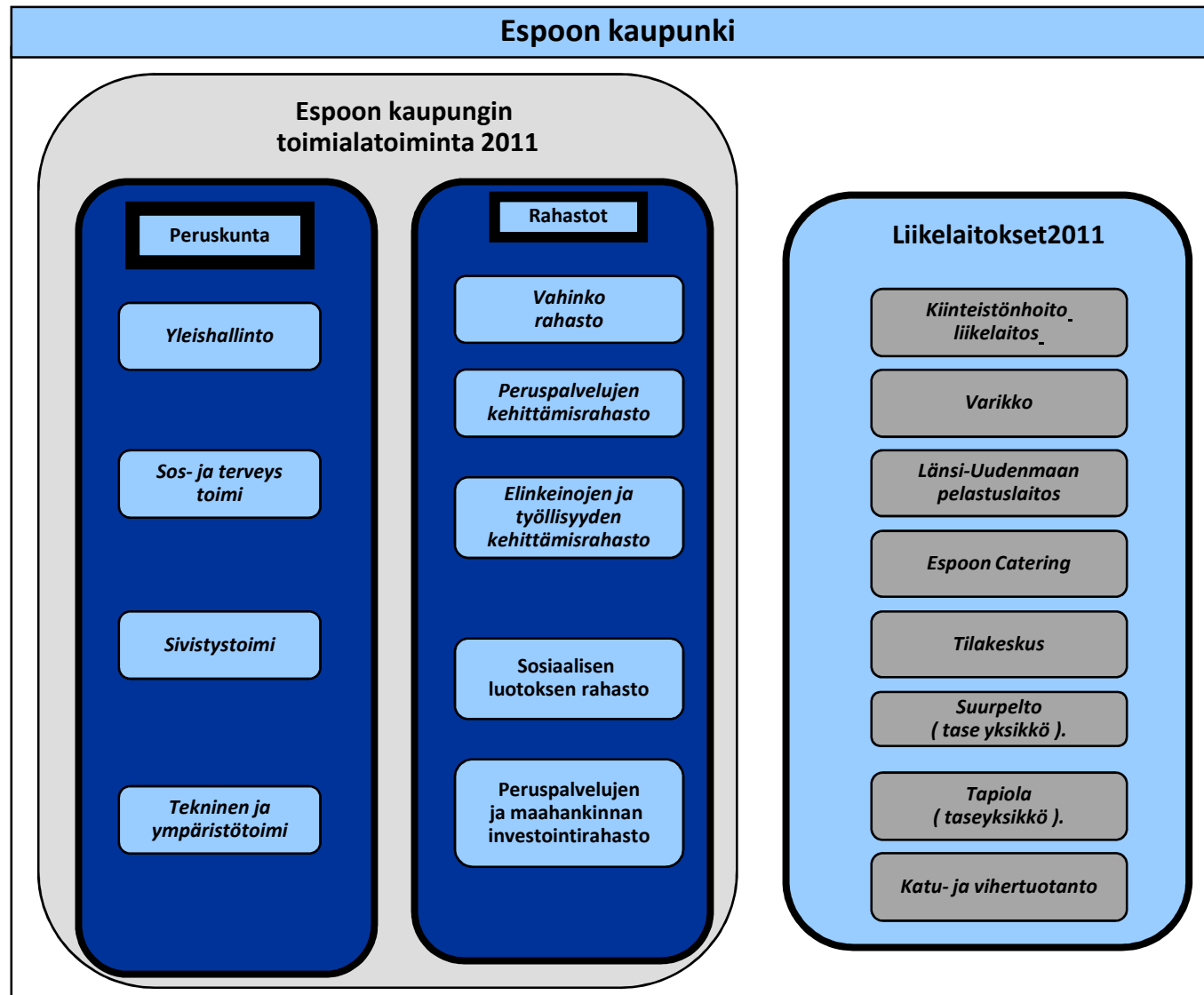
Suurkaupunkien konsernirakenne – B&MANs analyysi tehdään konserninäkökulmasta

Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- **Espoon kaupunki 2007-2011**
- Espoon kaupunkikonserni 2011
- Espoon kaupunkikonserni -yhteenveto

Espoon kaupungin rakenne vuonna 2011 - *rahastoja 5 kpl ja liikelaitoksia 8 kpl*

Verotulot nousivat 47,7 meur suhteessa edelliseen vuoteen – kunnallisverokertymä oli vuonna 2011 peräti 23,3 meur suurempi kuin vuotta aikaisemmin .

Kaupunki korotti kunnallisveroprosenttiaan väliaikaisesti 17,75 % vuonna 2010 - yhden veroprosentin tuotto oli 57,7 meur eli 17,25 % kunnallisveroprosentilla tuloveroja olisi saatu yhtä paljon kun vuonna 2010

Espoon Kaupungin tuloslaskelma	2011	2010	2009	2008	2007	ERO (keur) 2011/2010	ERO(%) 2011/2010	5v CAGR
Kunnan tulovero	1 023 609	1 000 318	966 040	952 709	888 610	23 291	2,33 %	3,60 %
Osuus yhteisöveron tuotoista	144 527	120 446	110 045	147 485	142 783	24 081	19,99 %	0,30 %
Kiinteistövero	63 312	63 003	50 063	48 051	52 473	309	0,49 %	4,81 %
Muut verot	1	0	1	-6	309	1		
Verot yhteensä	1 231 449	1 183 767	1 126 149	1 148 239	1 084 175	47 682	4,03 %	3,24 %

Valtionosuudet olivat maksuperusteisesti 5,9 meur suuremmat suhteessa vuoteen 2011 – osuuksien analysointia on haasteellista koska niiden käsittely ja raportointi on kirjanpidossa muuttunut.

Data Espoon kaupunki Analyysi : B&MANs

Espoon kaupunki	2007	2008	2009	2010	2011	Muutos
	Espoo	Espoo	Espoo	Espoo	Espoo	20011/2010
Asukkaita	237 968	241 428	244 353	247 870	252 439	4 569
Veroprosentti	17,50 %	17,50 %	17,50 %	17,75 %	17,75 %	0,00 %
<i>Peruspalveluiden valtionosuus</i>				233 534	244 984	11 450
<i>Yleinen</i>	1 454	968	-4 396			
<i>Sosiaali- ja terveydenhuolto</i>	99 377	117 462	132 641			
<i>Opetus- ja kulttuuritoimi</i>	45 456	41 961	47 272	-30 706	-32 403	-1 697
<i>v2010 järjestelmämuutoksen tasaus</i>				-266		266
Valtionosuudet brutto	146 287	160 391	175 517	202 562	212 581	10 019
<i>Verotulojen tasaus</i>	-148 960	-162 330	-178 736	-178 173	-181 661	-3 488
Valtionosuudet netto	-2 673	-1 939	-3 219	24 389	30 920	6 531

Valtionosuuksien käsittely kirjanpidossa on muuttunut 1.1.2010 ja vertailu edellisiin vuosiin on huono :

- Elatustuen palautukset = 605,9 keur:a kirjattu tuloslaskelmaan muihin toimintatuottoihin
- Kotikuntakorvaustulot = 1 467,7 keur:a kirjattu tuloslaskelmaan myyntituottoihin
- Kotikuntakorvausmenot (netto) = 8 803,9 keur:a kirjattu tuloslaskelmaan palvelujen ostoihin.

Eli faktiset maksut olivat vuonna 2011 yhteensä 22 722 keur – vuonna 2010 vastaava summa oli 16 793,7 keur (+ 5 928,3 keur)

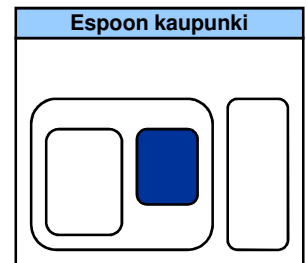
Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston 23.2.2010 antaman ohjeistuksen mukaan ” Vuoden 2010 tilinpäätöksessä vertailutietona vuodelta 2009 riittää Valtionosuudet yhteensä, koska järjestelmän muutoksen vuoksi vastaavia eriä ei ole mahdollista erotella”.

Tuloja kertyi kaupunki tasolla 121,7 meur enemmän suhteessa vuoteen 2010 – ilman Espoon veden myyntivoittoa

Data Espoon kaupunki
Analyysi : B&MANs

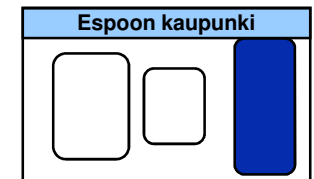
Espoon kaupungin tuloslaskelma	2011	2010	2009	2008	2007	ERO (keur) 2011/2010	ERO(%) 2011/2010	5v CAGR
<i>Myyntituotot</i>	52 475	47 600	74 164	75 845	69 348	4 875	10,24 %	-6,73 %
<i>Mak sutuotot</i>	92 593	78 539	86 095	80 534	66 398	14 054	17,89 %	8,67 %
<i>Tuet ja avustukset</i>	27 339	23 706	19 402	17 985	17 219	3 633	15,33 %	12,25 %
<i>Muut tuotot</i>	73 242	74 507	39 732	38 228	61 067	-1 265	-1,70 %	4,65 %
Toimintatuotot	245 649	224 352	219 393	212 592	214 032	21 297	9,49 %	3,50 %
Valmistus omaan käyttöön	54 099	7 955	4 941	3 946	4 924	46 144	580,06 %	82,06 %
<i>Satunnaiset tuotot</i>	0	234 878	0	0	0	-234 878		
<i>Satunnaiset kulut</i>	0	0	0	0	0	0		
Myyntivoitot/tappiot	0	234 878	0	0	0	-234 878		
<i>Verotulot</i>	1 231 448	1 183 767	1 126 149	1 148 231	1 084 175	47 681	4,03 %	3,24 %
<i>Valtionosuudet</i>	30 920	24 390	-3 219	-1 938	-2 673	6 530	26,77 %	
Verot ja valtionosuudet	1 262 368	1 208 157	1 122 930	1 146 293	1 081 502	54 211	4,49 %	3,94 %
	80,8 %	72,1 %	83,3 %	84,1 %	83,2 %	-47,9 %		
" Liikevaihto "	1 562 116	1 675 342	1 347 264	1 362 831	1 300 458	-113 226	-6,76 %	4,69 %

Espoon Veden
myyntivoitto

Kaupungilla on sähkötoiminnan myynnistä kertyneitä voittovaroja 537,7 meur edestä rahastoistaan joidenka käyttötarkoituksesta on sovittu - rahastojen vuoden 2011 nettotulos oli vaatimaton 2,4 meur

Rahastot 2011		Peruspalvelujen ja maanhankinnan investointirahasto	Peruspalvelujen kehittämisrahasto	Elinkeinojen ja työllisyyden kehittämisrahasto	Vahinkorahasto	Sosiaalsen luototuksen rahasto	Yhteensä
Tulot		0	0	303	397	11	711
Menot		11	7	1 427	54	80	1 579
Toim.kate		-11	-7	-1 124	343	-69	-868
Poistot		0	0	121	0	0	121
Liikevoitto		-11	-7	-1 245	343	-69	-989
Rahoituskulut		-13 916	-1 724	-234	0	0	-15 874
Rahoitustuotot		13 994	4 439	859	0	17	19 309
Nettotulos		67	2 708	-620	343	-52	2 446
Mihin sidottu		148	3 059	6 751	1 645	1 915	13 518
Sijoitukset toimintaan		0	0	12 656	0	0	12 656
Sijoitukset - rahoitus		374 790	103 482	29 255	3 967	0	511 494
Sidottu pääoma		374 938	106 541	48 662	5 612	1 915	537 668
Miten rahoitettu		0	0	0	0	0	0
Lainat kaupungilta/kunnalta		0	0	0	0	0	0
Muut rahottajat		0	0	0	0	0	0
Korolliset velat		0	0	0	0	0	0
Oma pääoma		374 938	106 541	48 662	5 612	1 915	537 668

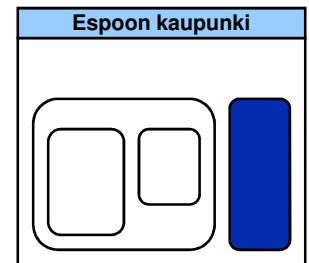

Espoolla on 8 liikelaitosta – joista kertyi vuonna 2011 liikevoittoa 58,0 meur siitä uuden Tilakeskuksen osuus 29,8 meur – peruspääomakorvauksia kanavoidaan takaisin peruskuntaan 28,2 meur edestä

Data Espoon kaupunki
Analyysi : B&MANs

keur

Liikelaitokset 2011	Katu- ja vihertuotanto liikelaitos	Kiinteistönhoito liikelaitos	Varikko	Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos	Tilakeskus	Espoo Catering	Suurpelto	Tapiola	Yhteensä
Tulot	54 416	47 885	7 654	32 178	168 369	39 087	19 791	36 724	406 104
Menot	53 094	50 935	4 977	30 459	96 235	38 843	9 965	11 988	296 496
Toiminta kate	1 322	-3 050	2 677	1 719	72 134	244	9 826	24 736	108 286
Poistot	150	40	2 327	1 618	42 373	45	3 022	735	50 310
Liikevoitto	1 172	-3 090	350	101	29 761	199	6 804	24 001	57 976
	2,15 %	-6,45 %	4,57 %	0,31 %	17,68 %	0,51 %	34,38 %	65,36 %	14,28 %
Rahoituskulut	-5	-27	-1	-78	-510	0	0	0	-621
Rahoitustuotot	18	1	11	0	483	78	578	146	1 315
Verot	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nettotulos	1 185	-3 116	360	23	29 734	277	7 382	24 147	58 670
	2,18 %	-6,51 %	4,70 %	0,07 %	17,66 %	0,71 %	37,30 %	65,75 %	14,45 %
Peruspääomakorvaus	-19	-5	-31	0	-28 157	-18	0	0	-28 230
Tulos	1 166	-3 121	329	23	1 577	259	7 382	24 147	30 440
	2,14 %	-6,52 %	4,30 %	0,07 %	0,94 %	0,66 %	37,30 %	65,75 %	7,50 %

Espoon kaupungin liikelaitosten sidottu pääoma oli vuoden 2011 lopussa 799,1 meur – *valtaosa (684,8 meur) sidottu uuden Tilakeskuksen toimintaan.*

keur

	Liikelaitokset 2011	Katu- ja vihertuotanto liikelaitos	Kiinteistönhoito liikelaitos	Varikko	Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos	Tilakeskus	Espoo Catering	Suurpelto	Tapiola	Yhteensä
Mihin sidottu	<i>Sidottu toimintaan</i>	1 555	-4 981	19 799	3 065	608 522	6 011	43 709	36 524	714 204
	<i>Sijoitukset</i>	0	0	0	0	76 304	0	7 858	769	84 931
	<i>Kassa</i>	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	Sidottu pääoma	1 555	-4 981	19 799	3 065	684 826	6 012	51 567	37 293	799 136
Miten rahoitettu	<i>Lainat kaupungilta/kunnalta</i>	0	0	0	3 039	0	0	0	0	3 039
	<i>Muut rahoittajat</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	<i>Korolliset velat</i>	0	0	0	3 039	0	0	0	0	3 039
	Oma pääoma	1 555	-4 981	19 799	26	684 826	6 012	51 567	37 293	796 097
	Peruspääoma	389	109	611	0	563 147	359	0	0	564 226
	Peruspääoman tuottovaatimus	4,88 %	4,59 %	5,07 %	0,00 %	5,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	5,00 %
	OPOn %(faktinen)	1,22 %	-0,10 %	0,16 %	0,00 %	4,11 %	0,30 %	0,00 %	0,00 %	3,55 %

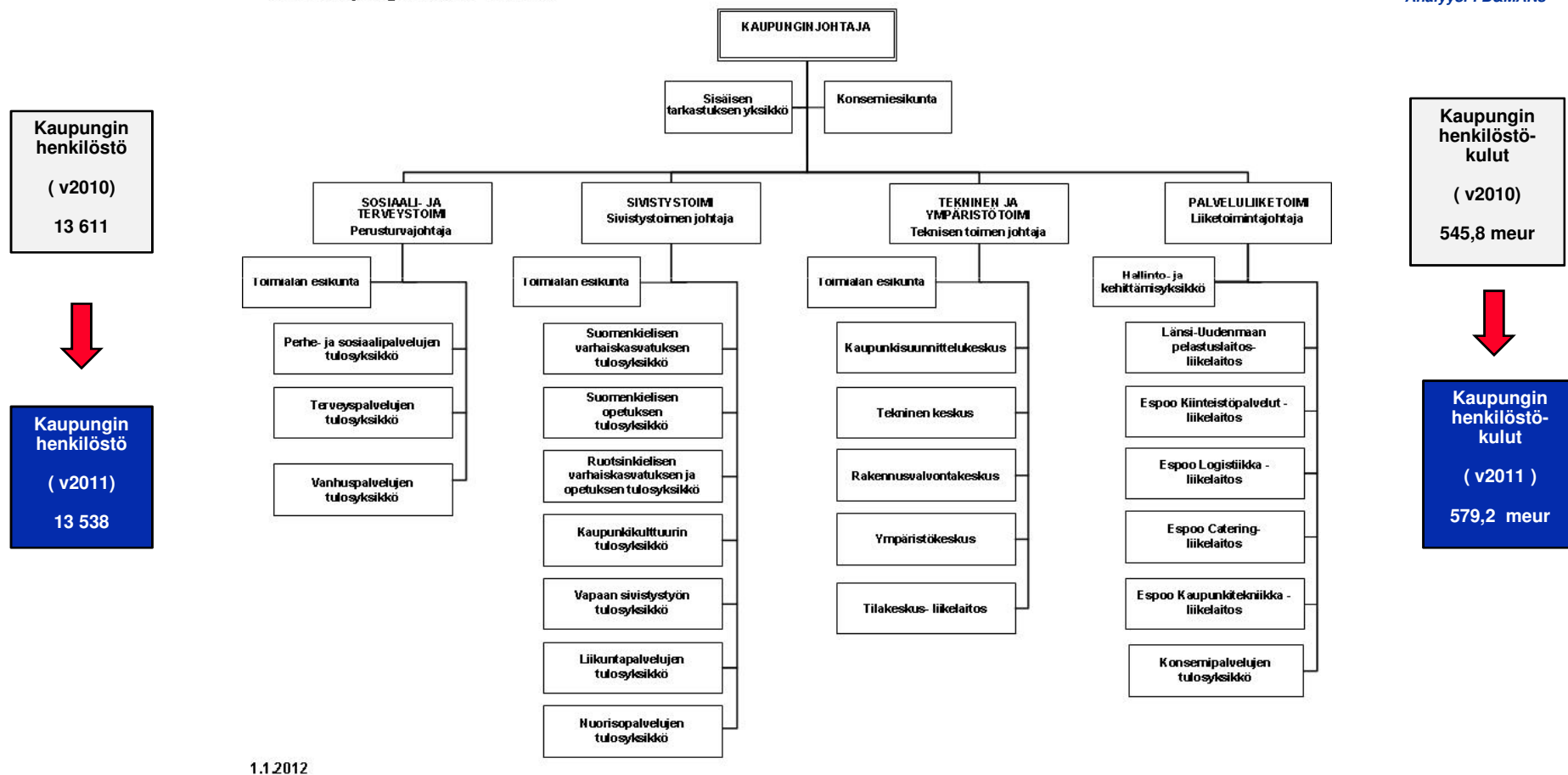
Data : Espoon kaupunki
Analyysi : B&MANs

Espoon kaupungin organisaatio – keskeiset **viranhaltijat**

Vuoden 2011 lopulla oli kaupungin palveluksessa 13 537 henkilöä, 73 henkilöä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

ESPOON KAUPUNKI
Viranhaltijaorganisaatio 1.1.2012

Data : Espoon kaupunki
Analyysi : B&MANs

Vuoden 2011 liikevoitto oli vuoden 2088 tasolla 27,3 meur – kaupungin kustannusmassa nousi 9,6 % ja 5v kasvuvauhti on 5,7 % - yhden prosenttiyksikön suurempi kuin tulojen vastaava luku

Espoon kaupungin tuloslaskelma	2011	2010	2009	2008	2007	ERO (keur) 2011/2010	ERO(%) 2011/2010	5v CAGR
" Liikevaihto "	1 562 116	1 675 342	1 347 264	1 362 831	1 300 458	-113 226	-6,76 %	4,69 %
<i>Palkat ja palkkiot</i>	444 375	421 744	427 411	412 007	384 106	22 631	5,37 %	3,71 %
<i>Eläkekulut</i>	100 803	97 245	96 188	95 838	86 832	3 558	3,66 %	3,80 %
<i>Muut hlö sivukulut</i>	34 054	26 854	29 656	33 054	22 878	7 200	26,81 %	10,46 %
Henkilöstökulut yhteensä	579 232	545 843	553 255	540 899	493 816	33 389	6,12 %	4,07 %
Palvelujen ostot	615 087	534 874	493 849	477 432	434 398	80 213	15,00 %	9,08 %
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	72 029	66 076	64 661	71 516	66 774	5 953	9,01 %	1,91 %
Avustukset	120 435	115 024	115 673	110 084	103 354	5 411	4,70 %	3,90 %
Vuokratulot	0	0	0	0	0	0		
Muut toimintakulut	52 092	49 417	44 509	45 850	45 297	2 675	5,41 %	3,56 %
Toiminnan menot	1 438 875	1 311 234	1 271 947	1 245 781	1 143 639	127 641	5,91 %	5,70 %
Toimintakate	123 241	364 108	75 317	117 050	156 819	-240 867		
Poistot	95 917	88 879	95 307	89 453	86 307	7 038	7,92 %	2,67 %
Liikevoitto	27 324	275 229	-19 990	27 597	70 512	-247 905		

Rahoitustoiminnan tulos oli peräti 36,5 meur pienempi kuin vuonna 2010 – mutta nettotulosta kertyi kaupunkitasolla 44,7 meur – lähes yhden kunnallisvero-prosentin verran (1 % = 57,7 meur)

Espoon kaupungin tuloslaskelma	2011	2010	2009	2008	2007	ERO (keur) 2011/2010	ERO(%) 2011/2010	5v CAGR
Liikevoitto	27 324	275 229	-19 990	27 597	70 512	-247 905		
<i>Korkotuotot</i>	15 661	13 310	1 572	5 486	6 561	2 351	17,66 %	24,30 %
<i>Muut rahoitustuotot</i>	24 086	47 861	20 951	17 282	19 601	-23 775	-49,68 %	5,29 %
<i>Korkokulut</i>	-3 751	-3 589	-3 476	-5 162	-4 959	-162	4,51 %	-6,74 %
<i>Muut rahoituskulut</i>	-18 665	-3 779	28 091	-72 307	-9 803	-14 886	393,91 %	17,47 %
Rahoitusnetto	17 331	53 803	47 138	-54 701	11 400	-36 472	11,04 %	45,53 %
Arvon alentumiset	0	-42	0	0	-1290	1 290		
Netto tulos	44 655	328 990	27 148	-27 104	80 622	-284 335	-86,43 %	-13,73 %

Konsolidoimalla peruskunta, rahastot ja liikelaitokset syntyy Espoon kaupunki

keur

Espoon kaupunki 2011	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like- laitokset	Eli- minoinnit	Espoon Kaupunki
Tulot	1 502 904	711	406 104	-347 604	1 562 116
Menot	1 488 400	1 579	296 496	347 600	1 438 875
Toimintakate	14 504	-868	109 608		123 241
Poistot	45 486	121	50 310		95 917
Liikevoitto	-30 982	-989	59 298		27 324
	-2,06 %	-139,10 %	14,60 %		1,75 %
Rahoituskulut	-7 197	-15 874	-621	1 276	-22 416
Rahoitustuotot	48 577	19 309	1 315	-29 454	39 747
Peruspääomakorvaus			-28 230	28 230	0
Väh.osuus + muut tyttäret					
Nettotulos	10 398	2 446	31 762		44 655

	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like- laitokset	Eli- minoinnit	Espoon Kaupunki
Sidottu toimintaan	550 971	13 518	714 204		1 278 693
Sijoitukset - toimintaan	1 203 480	12 656	84 931	-567 265	733 802
Sijoitukset - rahoitus	103 289	511 494	1	0	614 784
Sidottu pääoma	1 857 740	537 668	799 136		2 627 279
Korolliset velat	159 710	0	3 039	-3 039	159 710
Oma pääoma	1 698 030	537 668	796 097	-564 226	2 467 569

Data : Espoon kaupunki
Analyysi : B&MANs

Vuoden 2011 kaupungin toiminnan kassavirta investointien jälkeen oli 20,2 meur negatiivinen , lainoja maksettiin 55,2 edestä pois , kassavaroja vähennettiin 41,3 meur

Kaupungin vuoden 2010 kassavirrassa näkyy myös Espoon Veden transaktio monella tasolla – vertailu edelliseen vuoteen tämän takia haasteellista

Espoon kaupunki				
Rahoituslaskelma	2011	2010	Muutos 2011/2010	keur
Vuosikate	140 572	183 033	-42 461	
Satunnaiset erät	0	234 878	-234 878	
Tulorahoituksen korjauserät	-39 468	-266 520	227 052	
Toiminnan rahavirta	101 104	151 391	-50 287	
Investointimenot	-197 062	-326 744	129 682	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	31 936	34 465	-2 529	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	43 829	449 943	-406 114	
Investointien rahavirta	-121 297	157 664	-278 961	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-20 193	309 055	-329 248	
Antolainasaamisten lisäykset	-8 960	-267 663		
Antolainasaamisten vähennykset	1 345	972		
Antolainauksen muutokset	-7 615	-266 691		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	80 000		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-55 179	-17 781		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0		
Lainakannan muutokset	-55 179	62 219		
Oman pääoman muutokset	0	0		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	352	293		
Vaihto-omaisuuden muutos	343	592		
Saamisten muutos	-52 169	-52 276		
Korottomien velkojen muutos	93 188	-5 781		
Muut maksuvalmiuden muutokset	41 714	-57 172		
Rahoituksen rahavirta	-21 080	-261 644		
Rahavarojen muutos	-41 273	47 411		
Rahavarat 31.12.	614 784	656 054		
Rahavarat 1.1.	656 054	608 684		

Data Espoon kaupunki

Analyyysi : B&MANs

Sisältö

- Tausta ja tavoitteet
- Espoon kaupunki 2007-2011
- **Espoon kaupunkikonserni 2011**
- Espoon kaupunkikonserni - yhteenveto

Espoon kaupungin tytäryhtiötoiminta – *viisi laajempaa kokonaisuutta*

2009

Espoon kaupungin konserni	
Espoon kaupunki	
	Arava 1 601 Espoonkruunu Oy Kiinteistöt 1 609 Koy Espoon Keskukseen Pysäköintitalo 2 612 Koy Sokinsuonkuja 4 3 616 Koy Koskelonteollisuus 1 4 617 Koy Koskelonteollisuus 2 5 618 Koy Koskelonteollisuus 3 6 625 KOY Otaniemen Tiedeasunnot 7 626 KOY WLC 8 627 KOY Olarinluoma 15 9 629 Kiinteistö oy Kielas 10 628 Kiinteistö Oy Espoon Suviniityn Pysäköinti 11 630 Kiinteistö Oy Jousenpuiston Pysäköinti 12 631 Kiinteistö Oy OPINMÄEN KAMPUS 13 822 Tapiolan harjoitusareena Liiketoiminta 1 603 Espoon Toimistotalo Oy 2 604 Espoon Virastotalo Oy 3 607 Tapiolan Urheilutalo Oy 4 608 Kaupinkallion Paikoitustalo Oy 5 610 Leppävaaran Pysäköinti Oy 6 613 WeeGee Oy 7 615 Espoon Matkailu Oy 8 623 Länsimetro Oy 9 624 Espoon toimitilat Oy 10 823 Valurinkujan Paikoitus Oy Säätiöt 1 619 Espoon Taide- ja Tietotekniikkasäätiö 2 620 Espoon Kaupunginteatterisäätiö 3 621 Helinä Rautavaaran etnografisen museon säätiö 4 622 Espoon taidemuseosäätiö Kuntayhtymät 1 701 Pääkaupunkiseuden yhteistyövaltuuskunta (YTV) 2 702 Uudenmaan liitto 3 703 Helsingin ja uudenmaan sairaanhoitopiiri 4 704 Kärkulla Samkommun 5 705 Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä 6 706 Eteva 7 708 Samkommunen för Västra Nylands folkhögsskola 8 709 Espoon seudun koulutuskuntayhtymä 9 710 EVTEK-kuntayhtymä 10 711 HSY -kuntayhtymä 11 712 HSL-kuntayhtymä Energia 1 Myyty - ei toimintaa

Rakentaminen on Espoon kaupungin valitulle strategialle keskeinen. Kun kaupunki on Vantaan tapaan keskittänyt koko aravatoimintansa yhteen yksikköön, **pitää toiminnan ohjauksen ja hallinnan myös olla tehokkaampaa.**

Arava 1 601 Espoonkruunu Oy	Espoon kaupunki 2011		Arava toiminta
	Tulot	114 585	
	Menot	57 611	
	Toimintakate	56 974	
	Poistot	35 986	
	Liikevoitto	20 988	
		18,32 %	
	Rahoituskulut	-17 896	
	Rahoitustuotot	1 502	
	Peruspääomakorvaus		
	Väh.osuus + muut tyttäret	0	
	Nettotulos	4 594	

Espoon kaupunki 2011		Arava toiminta
Sidottu toimintaan	715 950	
Sijoitukset - toimintaan	17 852	
Sijoitukset - rahoitus	44 415	
Sidottu pääoma	778 217	
Korolliset velat	654 248	
Oma pääoma	123 969	

Muusta kiinteistötoiminnasta ei kerry tuloja , niissä on kuitenkin kiinni 25,1 meur edestä pääomia

	Kiinteistöt
1	609 Koy Espoon Keskusten Pysäköintitalo
2	612 Koy Sokinsuonkuja 4
3	616 Koy Koskelonteollisuus 1
4	617 Koy Koskelonteollisuus 2
5	618 Koy Koskelonteollisuus 3
6	625 KOY Otaniemen Tiedesunnnot
7	626 KOY WLC
8	627 KOY Olarinluoma 15
9	629 Kiinteistö oy Kielas
10	628 Kiinteistö Oy Espoon Suviniityn Pysäköinti
11	630 Kiinteistö Oy Jousenpuiston Pysäköinti
12	631 Kiinteistö Oy OPINMÄEN KAMPUS
13	822 Tapiolan harjoitusareena

Espoon kaupunki 2011	Kiinteistö toimintaa harjoittavat
Tulot	802
Menot	768
Toimintakate	34
Poistot	108
Liikevoitto	-74
	-9,16 %
Rahoituskulut	-8
Rahoitustuotot	3
Peruspääomakorvaus	
Väh.osuus + muut tyttäret	0
Nettotulos	-78

Espoon kaupunki 2011	Kiinteistö toimintaa harjoittavat
Sidottu toimintaan	24 501
Sijoitukset - toimintaan	0
Sijoitukset - rahoitus	607
Sidottu pääoma	25 107
Korolliset velat	11 249
Oma pääoma	13 858

Espoon kaupunki harjoittaa liiketoimintaa 10 yhtiön kautta johon on sidottu 313,5 meur edestä varoja mutta eivät tuota kaupungille mitään

Liiketoiminta		Espoon kaupunki 2011		Espoon kaupunki 2011	
1	603 Espoon Toimistotalo Oy			Kunnalista	liiketoimintaa harjoittavat
2	604 Espoon Virastotalo Oy				
3	607 Tapiolan Urheilutalo Oy				
4	608 Kaupinkallion Paikoitustalo Oy				
5	610 Leppävaaran Pysäköinti Oy				
6	613 WeeGee Oy				
7	615 Espoon Matkailu Oy				
8	623 Länsimetro Oy				
9	624 Espoon toimitilat Oy				
10	823 Valurinkujan Paikotus Oy				
		Tulot	8 196		
		Menot	7 371		
		Toimintakate	826		
		Poistot	4 404		
		Liikevoitto	-3 579		
			-43,66 %		
		Rahoituskulut	-2 395		
		Rahoitustuotot	2 908		
		Peruspääomakorvaus			
		Väh.osuus + muut tyttäret	0		
		Nettotulos	-3 066		
				Sidottu toimintaan	252 617
				Sijoitukset - toimintaan	16 096
				Sijoitukset - rahoitus	44 762
				Sidottu pääoma	313 474
				Korolliset velat	244 716
				Oma pääoma	68 757

Säätiötoiminta on näillä mittareilla mitattuna kannattavaa

Säätiöt	
1	619 Espoon Taide- ja Tietotekniikkasäätiö
2	620 Espoon Kaupunginteatterisäätiö
3	621 Helinä Rautavaaran etnografisen museon säätiö
4	622 Espoon taidemuseosäätiö

Espoon kaupunki 2011		Säätiö toiminta
Tulot		7 367
Menot		6 934
Toimintakate		433
Poistot		73
Liikevoitto		360
		4,89 %
Rahoituskulut		-18
Rahoitustuotot		96
Peruspääomakorvaus		
Väh.osuus + muut tyttäret		0
Nettotulos		438

Espoon kaupunki 2011		Säätiö toiminta
Sidottu toimintaan		2 574
Sijoitukset - toimintaan		467
Sijoitukset - rahoitus		2 263
Sidottu pääoma		5 304
Korolliset velat		0
Oma pääoma		5 304

Espoon kaupungin kuntayhtymä toiminta on suhteessa muihin suuriin kaupunkeihin laajaa ja on omistajana peräti 11 **kuntayhtymässä** – esimerkiksi Turun kaupungin osuus kuntayhtymien liikevaihdosta/asukas on 1 093,28 eur , kun vastaava luku Espoossa on peräti 2 235,79 eur- eli Espoossa on kuntayhtymärakennetta käytetty suhteessa Turkua paljon laajemmin

Kuntayhtymät	
1	701 Pääkaupunkiseuden yhteistyövaltuuskunta (YTV)
2	702 Uudenmaan liitto
3	703 Helsingin ja uudenmaan sairaanhoitopiiri
4	704 Kärkulla Samkommun
5	705 Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä
6	706 Eteva
7	708 Samkommunen för Västra Nylands folkhögsskola
8	709 Espoon seudun koulutuskuntayhtymä
9	710 EVTEK-kuntayhtymä
10	711 HSY -kuntayhtymä
11	712 HSL-kuntayhtymä

Espoon kaupunki 2011	Kunta yhtymät (En osuus)
Tulot	564 400
Menot	503 919
Toimintakate	60 481
Poistot	43 545
Liikevoitto	16 936
	3,00 %
Rahoituskulut	-22 005
Rahoitustuotot	2 075
Peruspääomakorvaus	
Väh.osuus + muut tyttäret	
Nettotulos	-2 994

Espoon kaupunki 2011	Kunta yhtymät (En osuus)
Sidottu toimintaan	629 957
Sijoitukset - toimintaan	10 556
Sijoitukset - rahoitus	48 631
Sidottu pääoma	689 145
Korolliset velat	409 321
Oma pääoma	279 823

Yhteenveto: Espoon kaupungin konsernituloslaskelma

Espoon kaupunki 2011	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like- laitokset	Eli- minoinnit	Espoon Kaupunki	Arava toiminta	Energia toimintaa harjoittavat	Kiinteistö toimintaa harjoittavat	Kunnalista liiketoimintaa harjoittavat	Säätiö toiminta	Kunta yhtymät (En osuus)	Eli- minoinnit	Espoon Kaupunki (konserni)
Tulot	1 502 904	711	406 104	-347 604	1 562 116	114 585	0	802	8 196	7 367	564 400	-135 512	2 121 956
Menot	1 488 400	1 579	296 496	347 600	1 438 875	57 611	0	768	7 371	6 934	503 919	140 080	1 875 398
Toimintakate	14 504	-868	109 608		123 241	56 974	0	34	826	433	60 481		246 558
<i>Poistot</i>	45 486	121	50 310		95 917	35 986	0	108	4 404	73	43 545	2 277	177 756
Liikevoitto	-30 982	-989	59 298		27 324	20 988	0	-74	-3 579	360	16 936		68 802
	-2,06 %	-139,10 %	14,60 %		1,75 %	18,32 %		-9,16 %	-43,66 %	4,89 %	3,00 %		3,24 %
Rahoituskulut	-7 197	-15 874	-621	1 276	-22 416	-17 896	0	-8	-2 395	-18	-22 005	3 077	-61 659
Rahoitustuotot	48 577	19 309	1 315	-29 454	39 747	1 502	0	3	2 908	96	2 075	-7 404	38 926
<i>Peruspääomakorvaus</i>			-28 230	28 230	0								
<i>Väh.osuus + muut tyttävät</i>						0	0	0	0	0			0
Nettotulos	10 398	2 446	31 762		44 655	4 594	0	-78	-3 066	438	-2 994	2 520	46 069

Konsernitasolla kertyi tuloja suhteessa vuoteen 2010 lähes 100 meur enemmän – myös kirjauskäytäntöä on muutettu mitä koskee valtionosuuksia kanavoitu tyttäriin – vuonna 2010 myyntituotoissa ja vuonna 2011 osana valtionosuuksia tämä lisää läpinäkyvyyttä – valtionosuuksia oli 45 meur edestä maksettu suoraan Espoon kaupungin tyttäriin

Espoon kaupunkikonserni tuloslaskelma	2011	2010	Ero 2011/2010	Ero Konserni/kaupunki
<i>Myyntituotot</i>	487 165	507 325	-20 160	434 690
<i>Maksutuotot</i>	107 941	93 601	14 340	15 348
<i>Tuet ja avustukset</i>	34 301	29 603	4 698	6 962
<i>Vuokratuotot</i>	127 736	123 071	4 665	108 244
<i>Muut tuotot</i>	57 424	60 658	-3 233	3 674
Toimintatuotot	814 567	814 257	310	568 918
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	-54 099
<i>Verotulot</i>	1 231 449	1 183 767	47 682	1
<i>Valtionosuudet</i>	75 921	24 756	51 165	45 001
Verot ja valtionosuudet	1 307 370	1 208 523	98 847	45 002
<i>Satunnaiset tuotot</i>	23	77	0	23
<i>Satunnaiset kulut</i>	-3	0	0	-3
Myyntivoitot/tappiot	19	76	0	19
" Liikevaihto "	2 121 956	2 022 856	99 157	559 840

**Tyttärien
ulkoinen
myynti**

Liikevoittoa kertyi konsernitasolla 24,8 meur edellistä vuotta vähemmän – henkilöstökuluissa 40 meur kasvu

Espoon kaupunkikonserni tuloslaskelma	2011	2010	Ero 2011/2010	Ero Konserni/kaupunki
<i>Palkat ja palkkiot</i>	637 975	610 228	27 747	193 600
<i>Eläkekulut</i>	134 432	130 118	4 315	33 629
<i>Muut hlö sivukulut</i>	45 850	37 910	7 940	11 796
Henkilöstökulut yhteensä	818 258	778 256	40 002	239 026
Palvelujen ostot	716 509	684 189	32 320	101 422
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	153 913	141 009	12 904	81 884
Avustukset	115 356	110 112	5 244	-5 079
Vuokrakulut	46 668	46 915	-247	1 005
Muut toimintakulut	26 648	8 717	17 931	20 218
Osuus osakkuusyhteisöjen voitost:	-1 952	-1 818	-134	-1 952
Toiminnankustannukset	1 875 398	1 767 379	108 019	436 523
Toimintakate	246 558	255 477	-8 862	123 318
Poistot	177 888	161 943	15 945	81 971
Liikevoitto	68 670	93 534	-24 807	41 346

**Tyttärien
ulkoinen
liikevoitto**

Nettotulos oli 58,2 meur pienempi – rahoitusnetto peräti 40 meur edellistä vuotta huonompi – kun tyttärien ulkoinen nettotulos oli lähes nolla niin kaupungin ja konsernin nettotulos on lähes samalla tasolla

Espoon kaupunkikonserni tuloslaskelma	2011	2010	Ero 2011/2010	Ero Konserni/kaupunki
Liikevoitto	68 670	93 534	-24 807	41 346
<i>Korkotuotot</i>	13 677	12 463	1 214	-1 984
<i>Muut rahoitustuotot</i>	25 249	48 280	-23 031	1 163
<i>Korkokulut</i>	-40 856	-34 069	-6 787	-37 105
<i>Muut rahoituskulut</i>	-20 803	-5 956	-14 847	-2 138
Rahoitusnetto	-22 733	20 718	-43 451	-40 064
Arvon alentumiset	0	-43	43	0
Tilikauden ali ja alipariarvot	132	-9 874	10 006	132
Netto tulos	46 069	104 335	-58 209	1 414

Tyttärien
ulkoinen
nettotulos

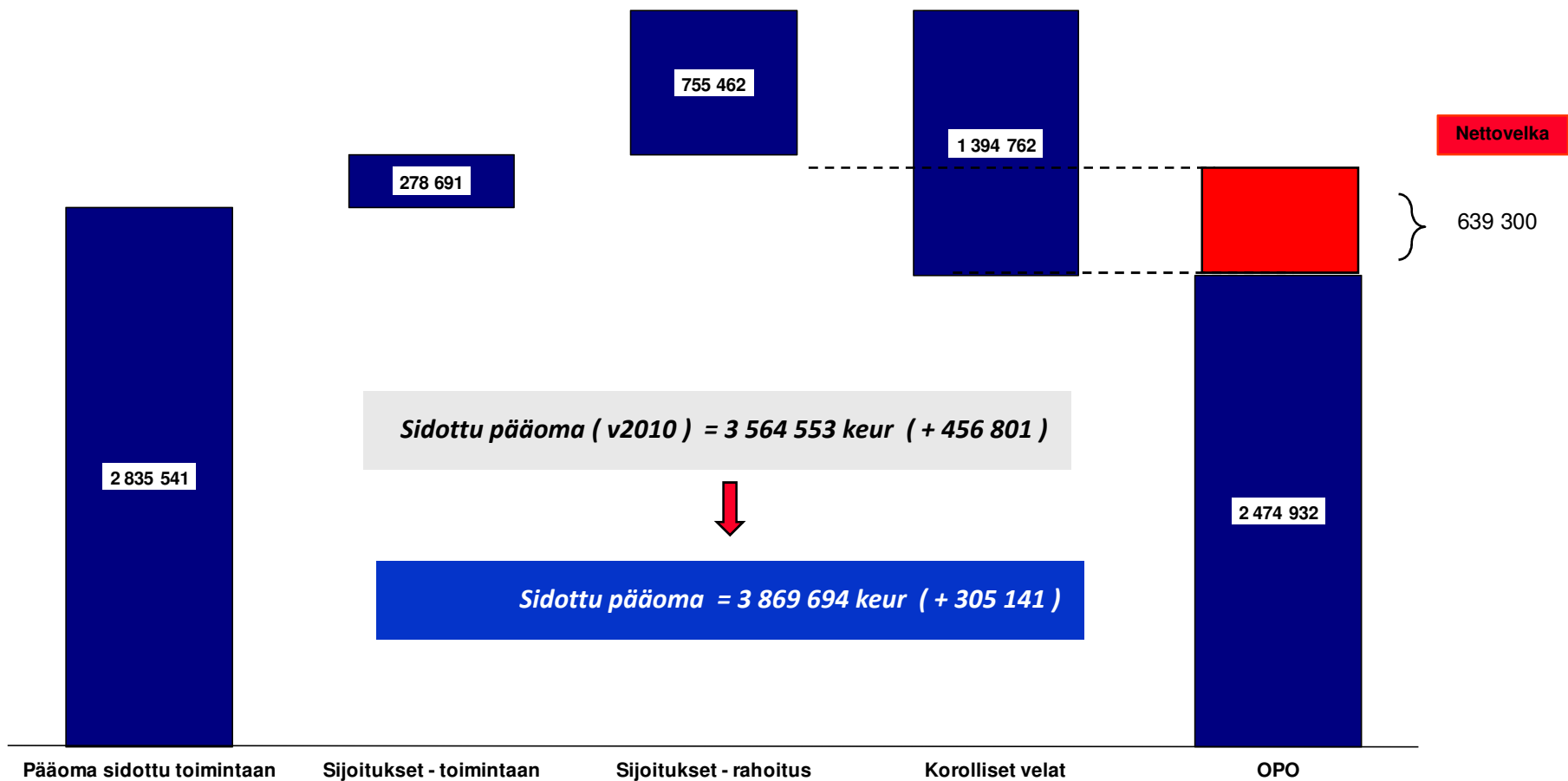
Espoon kaupungin konsernin sidottu pääoma oli vuoden 2011 lopussa 3,9 mrd eur

Espoon kaupunki 2011	Perus kunta	Rahastot (+ myynti voitot)	Like- laitokset	Eli- minoinnit	Espoon Kaupunki	Arava toiminta	Energia toimintaa harjoittavat	Kiinteistö toimintaa harjoittavat	Kunnalista liiketoimintaa harjoittavat	Säätiö toiminta	Kunta yhtymät (En osuus)		
<i>Sidottu toimintaan</i>	550 971	13 518	714 204		1 278 693	715 950	0	24 501	252 617	2 574	629 957	-71 750	2 835 541
<i>Sijoitukset - toimintaan</i>	1 203 480	12 656	84 931	-567 265	733 802	17 852	0	0	16 096	467	10 556	-497 081	278 691
<i>Sijoitukset - rahoitus</i>	103 289	511 494	1	0	614 784	44 415	0	607	44 762	2 263	48 631	0	755 462
<i>Sidottu pääoma</i>	1 857 740	537 668	799 136		2 627 279	778 217	0	25 107	313 474	5 304	689 145	0	3 869 694
<i>Korolliset velat</i>	159 710	0	3 039	-3 039	159 710	654 248	0	11 249	244 716	0	409 321	-84 482	1 394 762
<i>Oma pääoma</i>	1 698 030	537 668	796 097	-564 226	2 467 569	123 969	0	13 858	68 757	5 304	279 823	-484 348	2 474 932

Espoon kaupunki on konsernitasolla kahden viime vuoden aikana sitonut 760 meur uutta pääomaa – taserakenne kuitenkin terve – nettovelkaa ainoastaan 639,3 meur

Data Espoon kaupunki Analyysi : B&MANs

31.12.2011

Espoon kaupunkikonsernin kassavirta: uutta lainaa 92,3 meur edestä , kassavaroja purettiin 25,8 meur joilla pääosin rahoitettiin kaupunki-konsernin netto-investointeja

Kaupungin vuoden 2010 kassavirrassa näkyy myös Espoon Veden transaktio monella tasolla – vertailu edelliseen vuoteen tämän takia haasteellista

Espoon kaupunki				Muutos 2011/2010	Delta Konserni vs kaupunki	Tyttärien kassavirta
Rahoituslaskelma	2011	2010				
Vuosikate	223 806	231 884		-8 078	83 234	
Satunnaiset erät	19	76		-57	19	
Tulorahoituksen korjauserät	-41 301	-1 903		-39 398	-1 833	
Toiminnan rahavirta	182 524	230 057		-47 533	81 420	
Investointimenot	-400 844	-591 717		190 873	-203 782	
Rahoitusosuudet inv.menoihin	39 171	38 671		500	7 235	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	54 884	189 205		-134 321	11 055	
Invetsointien rahavirta	-306 789	-363 841		57 052	-185 492	
Toiminnan ja investointien rahavirta	-124 265	-133 784		9 519	-104 072	
Antolainasaamisten lisäykset	-248	-195 736			8 712	
Antolainasaamisten vähennykset	810	432			-535	
Antolainauksen muutokset	562	-195 304			8 177	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	223 522	431 056			223 522	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-73 199	-46 893			-18 020	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-58 049	-2 850			-58 049	
Lainakanna muutokset	92 274	381 313			147 453	
Oman pääoman muutokset	1 508	-10 218			1 508	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	370	324			18	
Vaihto-omaisuuden muutos	547	-853			204	
Saamisten muutos	-93 026	-37 343			-40 857	
Korottomien velkojen muutos	96 240	11 591			3 052	
Muut maksuvalmiuden muutokset	4 131	-26 281			-37 583	
Rahoituksen rahavirta	98 475	149 510			119 555	
Rahavarojen muutos	-25 790	15 726			15 483	
Rahavarat 31.12.	755 462	781 254				
Rahavarat 1.1.	781 254	721 293				
Check	-25 792	59 961				

Sisältö

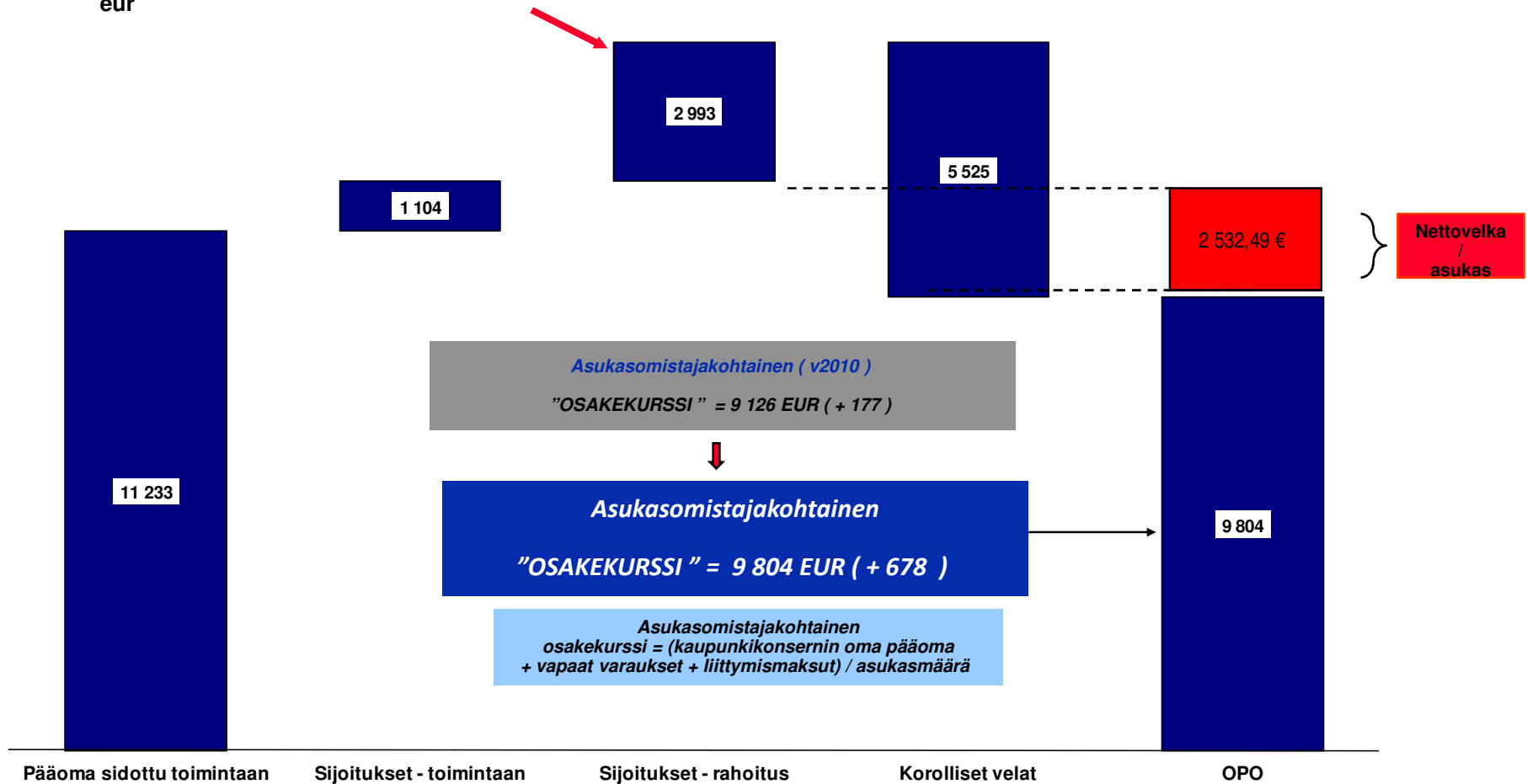
- Tausta ja tavoitteet
- Espoon kaupunki 2007-2011
- Espoon kaupunkikonserni 2011
- **Espoon kaupunkikonserni -yhteenveto**

Espoon *asukasomistajat* ovat suurten kaupunkien asukkaista kolmanneksi varakkaimpia – *liikeidea näkyy myös konsernitaseen rakenteessa*

Data Espoon kaupunki Analyysi : B&MANs

31.12.2011

eur

Espoon kaupunkikonserni - **Espoo on hyvässä vedossa**

- Tästä kertoo osin se, että viime vuonna kaupungin verotulojen kasvu oli ennakoitua suurempaa ja verotuloarviota korotettiin loppuvuoden aikana 74 miljoonalla eurolla.
- Kaupunki on onnistunut säilyttämään myös vetovoimansa. Espoon väkimäärä kasvoi 4 500 ihmisellä eli saman verran kuin mitä esimerkiksi on Uudellamaalla sijaitsevassa Askolassa on asukkaita.
- Kasvu tarkoittaa myös investointeja, ja tämä näkyy taseen paisumisena. Investoinnit on tehty kuitenkin pääasiassa omalla rahalla, eikä velalla.
- Espoo on ollut jo vuosikymmeniä kasvukaupunki. Nopea kasvu on onnistuttu yhdistämään terveeseen talouteen, eikä veroprosenttia ole tarvinnut nostaa pilviin. Jotain kaupungissa on osattu tehdä oikein.
- Kaupunki pystyy rahoittamaan perustoimintansa eli sosiaali-, terveys-, ja opetustoimen verotuloilla ja valtionosuuksilla.
- Espoo korotti kunnallisveroprosenttiaan pari vuotta sitten 17,5 prosentista 17,75 prosenttiin. Korotukseen mainostettiin olevan väliaikainen. Nyt näyttää siltä, että siitä on tullut pysyvä.
- Espoon kaupungilla on kassavaroja rahastot mukaan lukien 615 miljoonaa euroa ja vastaavasti korollisia velkoja 160 miljoonaa euroa. Kaupungilla on rahaa siis reippaasti enemmän kuin velkaa.
- Tilanne ei ole hullumpi konsernitasollakaan, jolloin luvussa ovat mukana tytäryhtiöt ja osuudet kuntayhtymistä. Espoo-konsernilla on omia pääomia noin 2,5 miljardia euroa ja korollisia velkoja 1,4 miljardia. Konsernin kassassa on rahavaroja yli 750 miljoonaa euroa.
- Konsernin veloista valtaosa on kiinni sosiaalisessa asuntotoiminnessa

Espoon kaupunkikonserni - **toiminta on yllättävänkin paljon kuntayhtymävetoista.**

- Espoolla on 20 tytäryhtiötä, 20 osakkuusyhteisöä, 4 säätiötä ja se on mukana 10 kuntayhtymässä. Espoolla ei ole niin suurta tytäryhtiömäärää kuin esimerkiksi Lahdessa tai Helsingissä.
- Espoo-konserni investoi 401 miljoonalla eurolla, josta tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien osuus oli 204 miljoonaa euroa. Espoo-konsernin investoinnit ovat kaksi kertaa suuremmat kuin poistot. Tämä tarkoittaa sitä, että Espoon ylläpitokustannukset kasvavat tulevaisuudessa.
- Usein sanotaan, että Espoo on terve, koska se onnistunut imemään alueelleen hyväpalkkaisia veronmaksajia. Asialla kuitenkin toinen puoli. Kuntien välisen tulonjakomekanismin jälkeen, Espoon käytettävissä olevat tulot asukasta kohden eivät ole olleet juurikaan suuremmat kuin esimerkiksi Vantaalla.
- Toki voi olla myös niin, että väestön korkea koulutustaso merkitsee vähäisempää sairastavuutta ja korkeampaa työllisyysastetta.
- Viime vuosi oli sikäli Espoon kohdalla merkkipaalu: kaupunki oli valtionosuusjärjestelmässä saamapuolella. Tämä on ilmeisesti liitoksissa siihen, että myös Espoossa väki on ikääntymässä.
- Espoo on kuitenkin äärimmäisen suhdanneherkkä. Yhteisöveron merkitys kaupungin verotuloissa on poikkeuksellisen suuri. Lisäksi kaupungissa asuu paljon väkeä, joiden verotettaviin tuloihin vaikuttavat paljon yritysten henkilöstölleen maksamat bonukset. Kun talous kääntyy alamäkeen, nämä tulot luonnollisesti pienentyvät. Espoo tulee saamaan osansa myös Nokian kurjuudesta, koska yhtiön irtisanomiset koskettavat myös Espoossa olevia työpaikkoja.
- Kaupungissa oli vuoden 2011 viimeisellä neljänneksellä noin 126 000 työpaikkaa. Määrä nousi merkittävästi vuodentakaisesta tilanteesta. Työpaikoista viidesosa on tukku- ja vähittäiskaupassa.
- Espoon työttömyysaste oli vain 5,5 prosenttia. Vastaava luku on esimerkiksi Oulussa 13 prosentin tietämällä

Espoon kaupunkikonserni - **kaupungilla ei ole reservissään omaa energiayhtiötä.**

- Toisin kuin monilla muilla kaupungeilla, joille oma energiayhtiö on vuosittainen tuloautomaatti.
- Espoo on rahastoinut aikoinaan energiayhtiöistä saamansa voittovarot tiettyihin käyttötarkoituksiin. Rahastoihin on korvamerkattu voittovaroja 538 miljoonaa euroa. Rahastojen tuotot eivät kuitenkaan ilonhuutoja aiheuta. Viime vuonna niiden nettotuotto oli vain 2,4 miljoonaa euroa.
- Kun numeroissa otetaan huomioon rahastot, Espoo-konsernilla on nettovelkaa asukasta kohden 2 533 euroa ja nettovarallisuutta 9 804 euroa. Summa on kolmanneksi suurin Helsingin ja Oulun jälkeen.
- Suurten suomalaisten kaupunkien taseet ovat usein ”aliarvostettuja”, koska omaisuuserät on kirjattu markkinahintaa alhaisemmaksi. Espoossa konsernitase on lähellä oikeampaa arvoa. Tämä johtuu siitä, että sähköyhtiön myynnissä omistukselle tuli markkinahinta, joka näkyy nykyisin suoraan rahastojen arvoissa.
- Espoon toimintatapa on eräänlainen kuntakentän koelaboratorio.
- Kaupunki oli 1960-luvulla samaa koko luokkaa Sipoon kanssa. Espoo kääntyi kasvussaan ulospäin. Sipoo käpertyi sisimpäänsä, ja sen osia päätyi Helsingin hoteisiin.
- Espoo on kulkenut myös toimintatavoissaan omia latujaan. Se on pyrkinyt käyttämään palveluiden tuottamisessa olemassa olevaa yritysverkostoa ja kehittänyt sitä. Helsinki nojaa vastaavasti omaan tuotantoonsa.
- Notkea toimintatapa ja ennakkoluulottomat asenteet ovat tehneet Espoosta taloudellisesti varsin terveen kaupungin.
- Samalla se on välttänyt toimintatavassaan turhia monimutkaisuuksia. Kaupunki ottanut myös riskejä, mutta niistä ei ole ainakaan vielä syntynyt ylitsepääsemättömiä ongelmia.